

แบบข้อมูลประกอบการแต่งตั้งข้าราชการการเมือง

หน่วยงานที่เสนอเรื่อง

1. ชื่อและตำแหน่งที่เสนอแต่งตั้ง
 - 1.1 ชื่อ-นามสกุล ของผู้ซึ่งจะได้รับการแต่งตั้ง.....
 - 1.2 ตำแหน่งที่เสนอแต่งตั้ง.....

2. ผู้มีอำนาจในการแต่งตั้ง ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ.2535
 - นายกรัฐมนตรีด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (มาตรา 8 วรรคหนึ่ง)
 - รัฐมนตรีเจ้าสังกัดด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (มาตรา 8 วรรคสอง)

3. เหตุผลในการเสนอแต่งตั้ง
 - มีการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีใหม่
 - เป็นการเสนอแต่งตั้งแทนผู้ที่ออกจากตำแหน่ง ด้วยเหตุ
 - ตามมาตรา 10 (.....)
 - เป็นการเสนอแต่งตั้งเพิ่มเติม
 - อื่น ๆ โปรดระบุ

4. วันที่ขอให้การแต่งตั้งมีผล
 - วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติแต่งตั้งเป็นต้นไป
 - วันที่มีคำสั่งมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ (ระบุพร้อมแนบคำสั่ง)
 - วันอื่น ๆ (ระบุพร้อมเหตุผล)

5. ประวัติผู้ซึ่งจะได้รับการแต่งตั้ง
 - 5.1 คำนำหน้าชื่อ นาย นาง นางสาว ยศ/อื่น ๆ ระบุ
 - ชื่อ
 - นามสกุล
 - สัญชาติ
 - 5.2 วัน เดือน ปีเกิด
 - 5.3 อาชีพในปัจจุบัน ตำแหน่ง
 - โทรศัพท์:ที่ทำงาน/ที่พัก
 - 5.4 ประวัติการศึกษาและคุณวุฒิ
 - 5.5 ความเกี่ยวพันทางการเมืองในปัจจุบัน (ดำรงตำแหน่งทางการเมือง)
 - ไม่มี
 - มี
 - สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิจารณาข้อ 9.2)
 - สมาชิกวุฒิสภา
 - สมาชิกสภาพัฒนาการเมืองซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. 2551 มาตรา 7 (.....) (โปรดระบุ)
 - สมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
 - อื่น ๆ โปรดระบุ

- คณะรัฐมนตรีมีมติ (20 กุมภาพันธ์ 2551) รับทราบความเห็นสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรณีการแต่งตั้งข้าราชการการเมืองจากผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เรื่องเสรีจ ที่ 123/2551) เมื่อมาตรา 265 (1) ของรัฐธรรมนูญ ได้บัญญัติห้ามมิให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดำรง ตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือข้าราชการส่วนท้องถิ่น โดยมีได้บัญญัติยกเว้นให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สามารถดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองอื่นนอกจากรัฐมนตรีได้ ประกอบกับการที่ข้าราชการ การเมืองอื่นนอกจากตำแหน่งรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมืองฯ ต่างเป็นตำแหน่ง หรือการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยราชการ ฯลฯ ทั้งสิ้น ดังนั้น การที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดได้รับ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองอื่น ซึ่งมีใช้รัฐมนตรี ย่อมถือได้ว่าเป็นการกระทำอันต้องห้าม ตามมาตรา 265 (1) อันเป็นผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพลงตาม มาตรา 106 (6) ของรัฐธรรมนูญ

- ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ 10/2551 ลงวันที่ 22 กรกฎาคม 2551 ว่า คำว่า “ราชการแผ่นดิน” ในมาตรา 265 วรรคสองของรัฐธรรมนูญ หมายถึง ราชการบริหารในฝ่าย นิติบัญญัติเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิก วุฒิสภา ซึ่งมีหน้าที่ในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารไปดำรงตำแหน่งในฝ่าย บริหารหรือฝ่ายตุลาการ หรือในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ อันจะทำให้เป็นการกระทำที่เป็นการขัดกัน แห่งผลประโยชน์ เว้นแต่จะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี

- พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. 2551

มาตรา 7 บัญญัติให้สภาพัฒนาการเมืองประกอบด้วยสมาชิก ดังนี้

(2) สมาชิกซึ่งมาจากผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคม จำนวนสิบหกคน

(7) สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจำนวนสิบคน

ฯลฯ

มาตรา 10 (1) บัญญัติให้สมาชิกตามมาตรา 7 (2) และ (7) ต้องมีคุณสมบัติทั่วไปและไม่มี ลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(ข) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารของพรรคการเมือง กรรมการพรรคการเมือง ประธานสาขาพรรคการเมือง ข้าราชการการเมือง หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

- พระราชบัญญัติสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2543

มาตรา 7 (4) บัญญัติให้สมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติต้องไม่เป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือ ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง

6. คุณสมบัติของผู้ซึ่งจะได้รับการแต่งตั้งเป็นข้าราชการการเมืองตามมาตรา 9 แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. 2535

มีคุณสมบัติครบถ้วนทุกข้อ

ไม่ครบถ้วนทุกข้อ เนื่องจาก.....

มาตรา 9 ผู้ซึ่งจะได้รับแต่งตั้งเป็นข้าราชการการเมืองตำแหน่งอื่นนอกจากตำแหน่งรัฐมนตรีต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) อายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี
- (3) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- (4) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือมีจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่คณะรัฐมนตรี กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- (5) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (6) ไม่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว
- (7) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิด อันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ
- (8) ไม่เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก จากรัฐวิสาหกิจ
- (9) ไม่เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก เพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายอื่น

7. ลักษณะต้องห้ามของการดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยของ ผู้ซึ่งจะได้รับการแต่งตั้ง

7.1 ไม่เป็น เป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือโทรคมนาคม (ถ้าเป็น ระบุกิจการ)

มาตรา 48 ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะเป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือโทรคมนาคม มิได้ ไม่ว่าในนามของตนเองหรือให้ผู้อื่นเป็นเจ้าของ กิจการหรือถือหุ้นแทน หรือจะดำเนินการโดยวิธีการอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมที่สามารถบริหาร กิจการดังกล่าวได้ในทำนองเดียวกับการเป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นในกิจการดังกล่าว

7.2 ไม่เป็น เป็นข้าราชการและพนักงานของรัฐซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ (ถ้าเป็น ให้ระบุชื่อตำแหน่ง/หน่วยงาน)

มาตรา 194 ข้าราชการและพนักงานของรัฐซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำและมีใช้ ข้าราชการการเมือง จะเป็นข้าราชการการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นมิได้

7.3 การพ้นจากตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามคำวินิจฉัยของศาลฎีกาแผนก คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา 263

- ไม่เป็นผู้ที่พ้นจากตำแหน่งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา 263
- เป็นผู้ที่พ้นจากตำแหน่งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา 263 และ
 - พ้นระยะเวลา 5 ปี นับแต่วันที่ศาลฎีกา วินิจฉัยแล้ว (โปรดแนบคำวินิจฉัยของ ศาลฎีกา)
 - ยังไม่พ้นระยะเวลา 5 ปี นับแต่วันที่ศาลฎีกา วินิจฉัย

มาตรา 263 ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอเรื่องให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยต่อไป

ถ้าศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งดังกล่าว ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งในวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยด้วย

7.4 การถอดถอนผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งตามมาตรา 270 ออกจากตำแหน่งตามมติวุฒิสภามาตรา 274 วรรคสอง

- ไม่เป็นผู้ที่ถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งตามมาตรา 270
- เป็นผู้ที่ถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งตามมาตรา 270 ประกอบมาตรา 274 และ
 - พ้นระยะเวลา 5 ปี นับแต่วันที่วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนแล้ว
 - ยังไม่พ้นระยะเวลา 5 ปี นับแต่วันที่วุฒิสภามีมติให้ถอดถอน

มาตรา 270 ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด หรืออัยการสูงสุด ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง วุฒิสภามีอำนาจถอดถอนผู้นั้นออกจากตำแหน่งได้

บทบัญญัติวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ด้วย คือ

- (1) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน และกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
- (2) ผู้พิพากษาหรือตุลาการ พนักงานอัยการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา 274 วรรคสอง ผู้ใดถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งหรือให้ออกจากราชการนับแต่วันที่วุฒิสภามีมติให้ถอดถอน และให้ตัดสิทธิผู้นั้นในการดำรงตำแหน่งใดในทางการเมืองหรือในการรับราชการเป็นเวลาห้าปี

8. ลักษณะต้องห้ามของการเป็นกรรมการของรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ พนักงานของรัฐวิสาหกิจ และกรรมการขององค์การมหาชน (กรณีเป็นกรรมการของรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ พนักงานของรัฐวิสาหกิจ หรือกรรมการขององค์การมหาชนอยู่แล้ว หากได้รับการแต่งตั้งเป็นข้าราชการการเมืองจะทำให้พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว)

8.1 กรรมการของรัฐวิสาหกิจ

- ไม่เป็น เป็น (ระบุชื่อหน่วยงาน)

มาตรา 5 (6) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2519 บัญญัติห้ามกรรมการของรัฐวิสาหกิจเป็นข้าราชการการเมือง เว้นแต่เป็นการดำรงตำแหน่งกรรมการตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา 8 (3) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 บัญญัติให้กรรมการของรัฐวิสาหกิจพ้นจากตำแหน่งเมื่อเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 5

8.2 ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ

ไม่เป็น เป็น (ระบุชื่อหน่วยงาน)

มาตรา 8 ตี (9) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2543 บัญญัติให้ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจต้องไม่เป็นข้าราชการการเมือง

มาตรา 8 เบญจ (3) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2543 บัญญัติให้ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจพ้นจากตำแหน่งเมื่อขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 8 ตี

8.3 พนักงานของรัฐวิสาหกิจ

ไม่เป็น เป็น (ระบุชื่อหน่วยงาน)

มาตรา 4 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2543 บัญญัติให้ “พนักงาน” หมายความว่า พนักงานและลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ และให้รวมตลอดถึงที่ปรึกษาคณะกรรมการ ที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจ เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการ หรือบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกัน แต่เรียกชื่ออย่างอื่นในรัฐวิสาหกิจด้วย ทั้งนี้ ให้ใช้เฉพาะเพื่อการกำหนดคุณสมบัติมาตรฐานและการพ้นจากตำแหน่งเท่านั้น

มาตรา 9 (6) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2519 บัญญัติให้พนักงานของรัฐวิสาหกิจต้องไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ รวมทั้งข้าราชการการเมือง ลูกจ้างของกระทรวงทบวงกรมหรือทบวงการเมืองซึ่งมีฐานะเทียบเท่า พนักงานส่วนท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือสภากรุงเทพมหานครและผู้บริหารท้องถิ่น

มาตรา 11 (3) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2520 บัญญัติให้พนักงานของรัฐวิสาหกิจพ้นจากตำแหน่งเมื่อเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 9 หรือมาตรา 10

8.4 กรรมการขององค์การมหาชน

ไม่เป็น เป็น (ระบุชื่อหน่วยงาน)

มาตรา 20 (6) แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 บัญญัติให้ประธานกรรมการและกรรมการขององค์การมหาชนซึ่งมิใช่กรรมการโดยตำแหน่งต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม คือไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

มาตรา 23 (4) แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 บัญญัติให้ประธานกรรมการและกรรมการซึ่งมิใช่กรรมการโดยตำแหน่งพ้นจากตำแหน่งเมื่อขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 20 (6)

8.5 กรรมการอื่น ๆ ซึ่งมีบทบัญญัติต้องห้ามหรือให้พ้นจากตำแหน่งในทำนองเดียวกันกับข้อ 8.1-8.4 เช่น การเป็นกรรมการในคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานต้องห้ามเป็นข้าราชการการเมืองตามมาตรา 13 (3) แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. 2550 เป็นต้น

ไม่เป็น

เป็น (ระบุชื่อหน่วยงานและบทบัญญัติของกฎหมายหรือระเบียบที่กำหนดลักษณะต้องห้ามและการพ้นจากตำแหน่ง)

9. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดข้อห้ามของข้าราชการการเมือง ดังนี้

9.1 เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา 102 (11) ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ

9.2 เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา 106 (6) สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงเมื่อดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยราชการตามมาตรา 265 (1)

ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีมีมติ (20 กุมภาพันธ์ 2551) รับทราบความเห็นสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาการตีความแต่งตั้งข้าราชการการเมืองจากผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เรื่องเสร็จที่ 123/2551) เมื่อมาตรา 265 (1) ของรัฐธรรมนูญ ได้บัญญัติห้ามมิให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือข้าราชการส่วนท้องถิ่น โดยมีได้บัญญัติยกเว้นให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองอื่นนอกจากรัฐมนตรีได้ ประกอบกับการที่ข้าราชการการเมืองอื่นนอกจากตำแหน่งรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมืองฯ ต่างเป็นตำแหน่งหรือการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยราชการ ฯลฯ ทั้งสิ้น เช่น ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีเป็นตำแหน่งที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง เป็นตำแหน่งที่สังกัดอยู่ในกระทรวงที่รัฐมนตรีนั้นว่าการ ดังนั้น การที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองอื่น ซึ่งมีใช้รัฐมนตรี ย่อมถือได้ว่าเป็นการกระทำอันต้องห้ามตามมาตรา 265 (1) อันเป็นผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพลงตามมาตรา 106 (6) ของรัฐธรรมนูญ

9.3 เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือได้รับการเสนอชื่อเพื่อเข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา

มาตรา 115 (9) ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือได้รับการเสนอชื่อเพื่อเข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภาต้องไม่เป็นรัฐมนตรีหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นซึ่งมิใช่สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือเคยเป็นแต่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วยังไม่เกินห้าปี

9.4 เป็นสมาชิกวุฒิสภา

มาตรา 119 (4) สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาลิ้นสุดลงเมื่อเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา 115 (9)

9.5 เป็นรัฐมนตรี

1. มาตรา 174 (4) รัฐมนตรีต้องไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐตามมาตรา 102 (11)

2. มาตรา 182 (5) ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัวเมื่อเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐตามมาตรา 174 (4) และมาตรา 102 (11)

9.6 เป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

มาตรา 209 (4) ประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่งเมื่อขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 205 (5) ต้องไม่เป็นข้าราชการการเมือง

9.7 เป็นตุลาการศาลยุติธรรม

มาตรา 197 วรรคสี่ ตุลาการศาลยุติธรรมจะเป็นข้าราชการการเมืองมิได้

9.8 เป็นกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ

มาตรา 226 (3) กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเลือกจากวุฒิสภาสองคน และจากคณะรัฐมนตรีหนึ่งคน ต้องไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งในทางการเมือง ประกอบมาตรา 35 (2) และมาตรา 14 (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542

9.9 เป็นตุลาการศาลปกครอง

มาตรา 197 วรรคสี่ ตุลาการศาลปกครองเป็นข้าราชการการเมืองมิได้ ตุลาการศาลปกครองพ้นจากตำแหน่งเมื่อเป็นข้าราชการการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ประกอบมาตรา 14 (3) และมาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

9.10 เป็นกรรมการการเลือกตั้ง

มาตรา 230 (3) กรรมการการเลือกตั้งต้องไม่ข้าราชการการเมืองตามมาตรา 205 (5)

9.11 เป็นผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา 242 วรรคสี่ ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องไม่เป็นข้าราชการการเมือง ประกอบมาตรา 11 (6) และมาตรา 13 (3) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. 2542

9.12 เป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาติ

มาตรา 246 วรรคสอง และมาตรา 247 วรรคสาม กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติต้องไม่เป็นข้าราชการการเมืองตามมาตรา 205 (5) และมาตรา 209 (4)

9.13 เป็นกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา 252 วรรคหก กรรมการตรวจเงินแผ่นดินต้องไม่เป็นข้าราชการการเมืองตามมาตรา 7 (1) และมาตรา 11 (4) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542

9.14 เป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มาตรา 256 วรรคสาม กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องไม่เป็นข้าราชการการเมืองตามมาตรา 6 (4) แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ผู้ขอรับการแต่งตั้งไม่มีลักษณะต้องห้ามทุกข้อ (9.1-9.14)

ผู้ขอรับการแต่งตั้งมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ

10. ขอรับรองว่าผู้ซึ่งจะได้รับการแต่งตั้งมีคุณสมบัติตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. 2535 และไม่มีลักษณะต้องห้ามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ

.....
()
ตำแหน่ง.....
ผู้ขอรับการแต่งตั้ง
วันที่

.....
()
ตำแหน่ง.....
ผู้รับรอง
วันที่

- หมายเหตุ 1. ผู้รับรองต้องเป็นนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี เลขาธิการนายกรัฐมนตรี (ในกรณีเป็นตำแหน่งในสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี) หรือผู้รักษาราชการแทนเท่านั้น
2. การแต่งตั้งข้าราชการการเมืองให้มีผลตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเป็นต้นไป เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติแต่งตั้งแล้วให้ดำเนินการออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการการเมืองต่อไป ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. 2535 และให้จัดส่งคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการการเมือง จำนวน 5 ชุด พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูล (Diskette) มายังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

3. ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามข้อ 7 และข้อ 8.4 คณะกรรมการกฤษฎีกาเคยให้ความเห็นไว้ว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งการเมือง” หรือ “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” รวมทั้งถ้อยคำอื่นในลักษณะเดียวกันนั้นเป็นถ้อยคำที่มีความหมายกว้างกว่าคำว่า “ข้าราชการการเมือง” โดยรวมถึงผู้ที่รับผิดชอบงานด้านการเมืองทั้งหมด
4. “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542
5. แบบข้อมูลประกอบการแต่งตั้งข้าราชการการเมืองให้ส่งมาพร้อมกับหนังสือนำเสนอเรื่องจำนวน 5 ชุด
6. กรณีที่มีข้าราชการการเมืองในสังกัดซึ่งมิใช่ตำแหน่งรัฐมนตรีออกจากตำแหน่งตามมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. 2535 ขอให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องแจ้งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบด้วย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบสิทธิในการขอรับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของข้าราชการการเมืองนั้น ๆ ต่อไป